

Redaksjonelt

«Nothing is absolutely dead: every meaning will have its homecoming festival», lyder en av Mikhail Bakhitns mest kjente formuleringer. I 2017 hadde den nasjonale fagkonferansen for etnologer og folklorister sin «homecoming festival». Det skjedde i Bø i Telemark 26.–27. januar. I de årene som har gått siden forrige konferanse har faget vokst. Og det er lenge siden vi bare kalte oss etnologer og folklorister. I dag er vi også kulturhistorikere, kulturvitere og museologer – eller kort sagt kulturforskere. Omkring 110 av oss møttes i Bø.

På denne fagkonferansen ble også Forening for kulturforskning stiftet. Foreningen skal i framtiden eie dette tidsskriftet, samtidig som den skal ha ansvar for å arrangere nasjonale fagkonferanser. Det vil ikke bli avholdt en fagkonferanse av samme store format i 2018, men 26. januar vil foreningen arrangere et endagsseminar og årsmøte i Collettgården på Norsk Folkemuseum. Hold av datoen! Det vil komme mer informasjon om programmet.

Fagkonferansen i Bø het «Tid for kulturforskning – tid i kulturforskning». Som under fagkonferansen spiller også tid en sentral rolle i dette nummeret av *Tidsskrift for kulturforskning*, i form av minnepolitikk, historieteori, materialitetens temporaliteter og tradisjon.

Ingeborg Hjorth og Line Gjermshusengen har undersøkt det de kaller minneprosessen etter 22. juli. Artikkelen følger det offentlige ordskiftet om minnesteder fra 2011 og fram til både Sørbråten og Johan Dahlsbergs «Memory Wound» ble forkastet i sommer. De viser hvordan minnet om 22.

juli utfolder seg i et spenningsfelt mellom to typer traumefortellinger – et progressivt og et tragisk.

Mens Hjorth og Gjermshusengen diskuterer minnepolitikk, handler Torgeir Rinke Bangstads bidrag om historieteoretiske spørsmål. Bangstad drøfter fortidens nærvær eller fravær i nåtiden, det vil si forskjeller mellom François Hartogs presensisme og det såkalte nærværparadigmet, som Eelco Runia er en hovedeksponent for.

Eva Remes artikkel handler tilsynelatende om noe langt mer prosaisk enn de to første bidragene. Hun har besøkt kjellere og loft, og med kulturanalytikerens blick viser hun hvordan disse rommene er betydningsfulle utkantrøm i hverdagslivet. De representerer en «throwntogetherness» av ting, tid, minner og mening.

Nummerets to siste artikler handler om trolldomstradisjon, men på svært forskjellige måter. Coppélie Cocq og Fredrik Skott har studert facebookgruppen «Party på Blåkulla». Dette er en gruppe der folk ved påsketider poster bilder og innlegg som leker med den klassiske trolldomsforestillingen om heksesabbater. Denne leken med hekser og heksesabbaten spiller på den svenske tradisjonen med å kle seg ut som «påskkärningar». Samtidig viser Cocq og Skott hvordan facebookpostene bygger på sagnmotiver som kan spores langt tilbake, men som får ny mening i en digital tidsalder. Slik undersøker artikkelen et fortellingskompleks' stabilitet og foranderlighet.

Terje Torgilsteit undersøker en runepinne fra Bryggen i Bergen. Inskripsjonen på denne runepinnen er tidligere blitt

beskrevet som en samling med formler. Han viser hvordan inskripsjonen inngår i en større europeisk magisk tradisjon, som peker bakover i tid, men som han også finner gjengklang i i yngre europeiske grimoarer. Han finner belegg for at inskripsjonen har tekstelementer som peker i retning av magiske sirkler og formelen for påkallelse av engler, ånder eller demoner. Dermed viser han at det ikke en tilfeldig samling formler, men gjennomtenkte inskripsjoner. Runepinnen har kanskje vært brukt i vernemagi, som en talisman.

I tillegg til disse fem artiklene inneholder dette nummeret presentasjoner av doktoravhandlingene til Siv Ringdal og Tony Sandset. Begge har disputert i kulturhistorie ved Universitetet i Oslo. Nummeret inneholder også fem bokanmeldelser og et minneord over Inger Christiansen, som døde i mars i år.

God lesning,
Kyrre Kverndokk